

Przyszły budżet UE

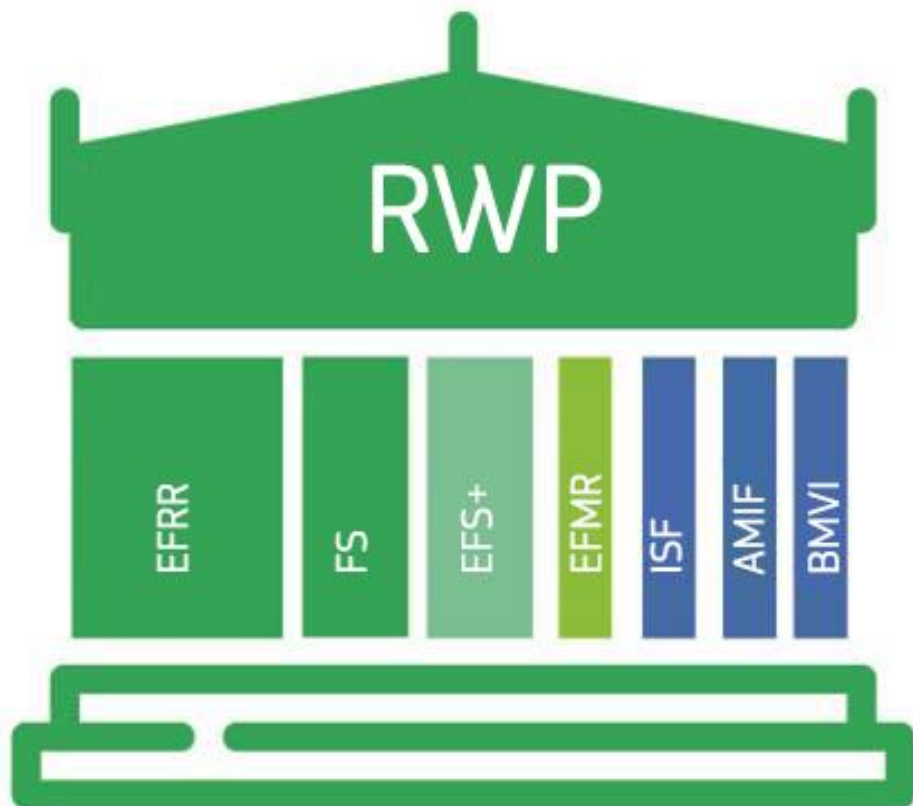
Kluczowe elementy propozycji KE w zakresie ram prawnych dla polityki spójności w okresie 2021-2027

Andrzej Urbanik, DG REGIO

#politykaspójności
#EUinmyRegion
#FunduszeUE

7 funduszy, 1 rozporządzenie

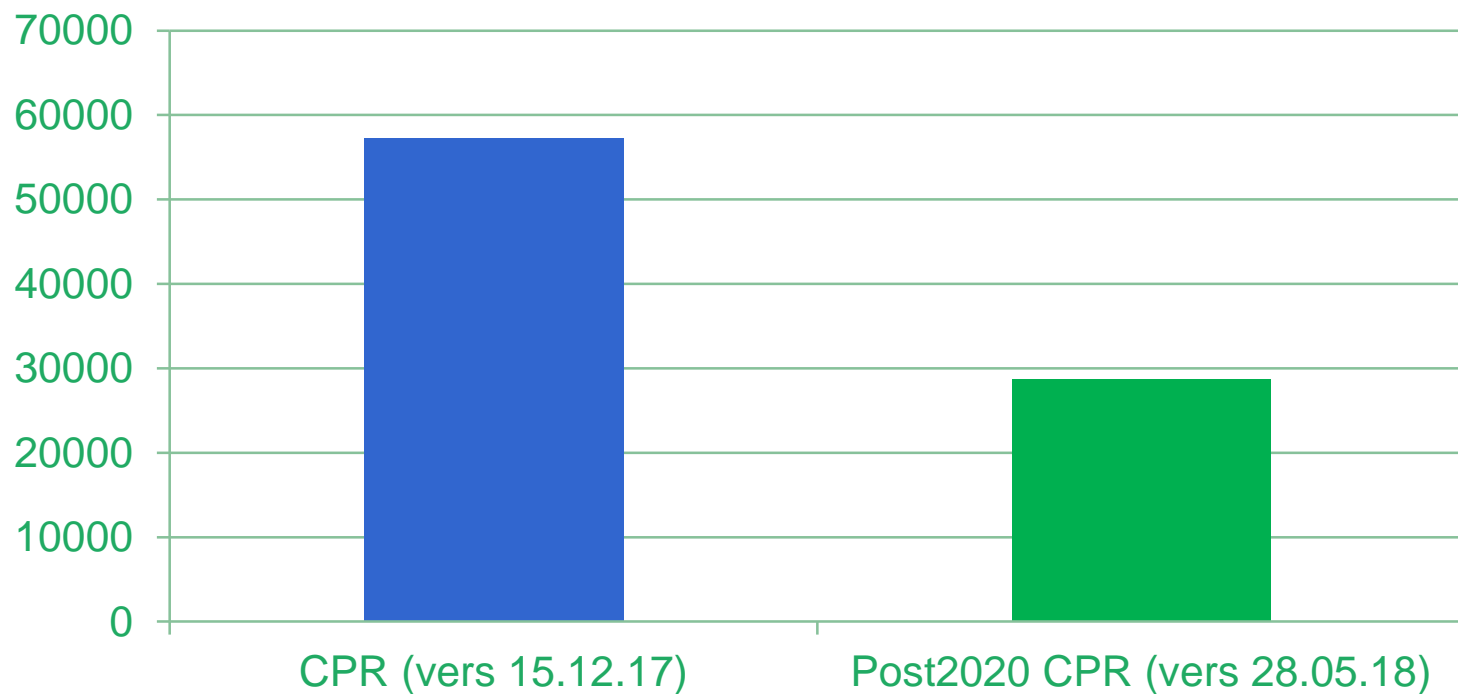

Rozporządzenie ogólne obejmuje 1 zbiór przepisów dla 7 funduszy:

EFRR, FS, EFS+, EFMR, ISF (Fundusz Bezpieczeństwa), AMIF (Fundusz Azylowy, Migracyjny i Bezpieczeństwa), BMVI (Zarządzanie granicami i instrument wizowy)

Więcej funduszy, o połowę mniej słów

Liczba słów

Cele polityki

11 celów uproszczono i skonsolidowano do 5:

1. Inteligentniejsza Europa (innowacyjna i inteligentna transformacja gospodarcza)
2. Bardziej ekologiczna, niskoemisyjna Europa (w tym transformacja sektora energetycznego, przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, dostosowanie do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem)
3. Bardziej połączona Europa (mobilność i łączność TIK)
4. Bardziej prospołeczna Europa (europejski filar praw socjalnych)
5. Europa bliższa obywatelom (zrównoważony rozwój obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych oraz inicjatywy lokalne)

2 cele horyzontalne:

- Budowanie potencjału administracyjnego
- Współpraca między regionami i ponad granicami (osadzenie współpracy w głównym nurcie)

KONCENTRACJA TEMATYCZNA EFRR

- Utrzymanie wydatków w kluczowych obszarach na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia
- Na poziomie krajowym w oparciu o DNB na mieszkańca => elastyczność

W przypadku krajów z:	minimalną wartością % celu polityki CP1 („inteligentniejsza Europa”)	minimalną wartością % celu polityki CP2 („bardziej ekologiczna, niskoemisyjna Europa”)
DNB poniżej 75%	35%	30%
DNB 75–100%	45%	30%
DNB powyżej 100%	60%	CP1 + CP2 min. 85%

- 6% budżetu przeznaczane na rozwój obszarów miejskich

Zrównoważony rozwój miast

- Nowy dedykowany cel szczegółowy (w ramach CP 5) na rzecz zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich
- 6% środków EFRR przeznacza się na rozwój obszarów miejskich (*art. 9 rozporządzenia w sprawie EFRR-FS*)
- Europejska inicjatywa miejska: spójne podejście do budowania zdolności, działań innowacyjnych, rozwoju i rozpowszechniania wiedzy i polityki (*art. 10 rozporządzenia w sprawie EFRR-FS*)

Tworzenie warunków do odniesienia sukcesu

Warunki podstawowe (wcześniej wstępne albo „ex ante”)

- Mniej liczne, bardziej klarowne, silniej powiązane z polityką
- Monitorowane, muszą być utrzymane przez cały okres realizacji

Powiązanie z innymi politykami i procesami UE

- Europejski semestr
- Program wspierania reform
- Praworządność
- Warunkowość makroekonomiczna

Praworządność

- Dotyczy wszystkich wydatków UE: zarówno programów zarządzanych w ramach zarządzania dzielonego (en. *shared management*), jak i innych instrumentów, których beneficjentem mogą być jednostki rządowe
- Wprowadzona, aby zabezpieczyć efektywność wydatków i należyte zarządzanie finansami (skuteczne sądownictwo)
- Proporcjonalne sankcje, w tym zmniejszenie/zawieszenie zobowiązań/płatności, wstrzymanie przyjęcia programów
- Nie wpłynie na beneficjentów: Państwa członkowskie zobowiązane do dalszego finansowania programów

Programowanie

Co nowego?

- Uproszczone i bardziej strategiczne programowanie
- Synergie: bliższy związek z europejskim semestrem
- Elastyczność:
  - nie jest wymagana decyzja Komisji w przypadku realokacji na poziomie do 5% alokacji osi (3% programu)
  - przegląd śródkresowy w 2025 r. (programowanie na lata 2021-2025; 5+2)
- Klarowność: UP i wzór programów jako załącznik do rozporządzenia ogólnego

Czego nie obejmuje?

- Zmian umowy partnerstwa w trakcie okresu programowania
- Pokrywających się obszarów umowy partnerstwa i programów
- Długich, szczegółowych opisów

Elastyczność

Transfery: elastyczność w definiowaniu narzędzi realizacji (art. 10 i 21 RWP)

- **NOWOŚĆ!** Realizacja za pośrednictwem instrumentu InvestEU
  - max. 5% alokacji funduszu
  - w ramach umowy o partnerstwie lub w dowolnym momencie realizacji
  - nie podlega anulowaniu
- **NOWOŚĆ!** Transfery między funduszami wspólnego zarządzania lub jakimkolwiek instrumentem zarządzanym bezpośrednio lub pośrednio
  - wdrożenie zgodnie z zasadami funduszu lub instrumentu, do którego przekazywane są zasoby
  - max. 5% budżetu programu
  - transfery „na rzecz państwa członkowskiego”
  - w dowolnym momencie realizacji

Szybsze i łatwiejsze wdrażanie

- Rozszerzona możliwość korzystania z kosztów uproszczonych i finansowania niezwiązanego z kosztami (obowiązkowe stosowanie kosztów uproszczonych dla operacji o całkowitym koszcie do 200 000 EUR)
- Zmniejszona liczba kontroli i audytów oraz zwiększona wzajemna zależność od audytów
- Ponowne wprowadzenie reguły n+2 i obniżenie poziomu finansowania zaliczkowego w celu szybszego wdrażania i uruchamiania programów
- Wzmocnione przepisy dotyczące widoczności i komunikacji
- Brak szczegółowych zasad dotyczących operacji generujących dochód
- Brak dużych projektów → operacje o znaczeniu strategicznym

Kwalifikowalność

Co nowego?

- Elastyczność w reagowaniu na klęski żywiołowe
- Odrębne i jaśniejsze zasady dotyczące trwałości
- VAT kwalifikowalny dla operacji o całkowitym koszcie poniżej 5 mln EUR; we wszystkich innych przypadkach podatek VAT nie jest kwalifikowalny

Czego nie obejmuje?

- Szczegółowe zasady dotyczące operacji generujących dochód
- Mniej szczegółowe przepisy dotyczące PPP

Prostsze zarządzanie i kontrola

Co obejmuje?

- Bardziej proporcjonalny system dla programów o niskim poziomie błędu: poleganie na systemach krajowych, brak kontroli systemów, próba kontrolna na maksymalnie 30 operacji
- Jasność w odniesieniu do okresu przechowywania dokumentów obowiązującego beneficjentów (5 lat od końca roku, w którym nastąpił ostatni zwrot kosztów)

Czego nie obejmuje?

- Brak procedury desygnacji: przepisy wspierają przeniesienie istniejących systemów
- Mniejsza liczba poziomów kontroli **NOWOŚĆ!** Instytucje certyfikujące zostaną zastąpione funkcją księgową, która nie będzie powielać kontroli
- Administracyjna weryfikacja 100% wniosków o płatność.
Po roku 2020: próba oparta na ryzyku

Zwiększone wykorzystanie instrumentów finansowych

- Promowanie instrumentów finansowych (IF poprzez uproszczenie:
  - Lżejsze oceny ex-ante,
  - Zintegrowane zasady dotyczące dotacji i instrumentów finansowych (łatwiejsze łączenie instrumentów),
  - Prostsze zasady dotyczące kwalifikowalności, płatności i opłat za zarządzanie,
  - Brak oddzielnego systemu raportowania
- Dobrowolny wkład w wysokości do 5% każdego funduszu na nowy instrument "InvestEU".

Wykonanie, monitorowanie i ewaluacja

Co nowego?

- Ramy wykonania obejmą wszystkie wskaźniki produktu i rezultatu
- Lepsze wykorzystanie elektronicznego systemu wymiany danych w celu monitorowania postępów we wdrażaniu
- Ustrukturyzowany i dynamiczny dialog polityczny między Komisją a państwami członkowskimi na corocznym spotkaniu przeglądowym

Co wyeliminowano?

- Rezerwa wykonania
- Roczne sprawozdania z realizacji i sprawozdania z postępów w zakresie polityki spójności
- Obowiązkowa ocena ex ante

Niższe stopy współfinansowania

Limit	Dotyczy
70%	Regiony słabiej rozwinięte Fundusz Spójności Interreg
55%	Regiony w okresie przejściowym
40%	Regiony lepiej rozwinięte

„Quid pro quo”: kwalifikowalność VAT

Brak szczególnych zasad dla projektów
generujących dochód

Krok 1: „Metoda berlińska”

(% oznacza wagę finansową)

	2014–2020	2021-2027
PKB (w tym DNB dla funduszu spójności)	86%	81%
Rynek pracy, edukacja, dane demograficzne	14%	15%
Klimat	-	1%
Migracja	-	3%
Łącznie	100%	100%

Rynek pracy: stopa bezrobocia, stopa bezrobocia młodzieży, stopa zatrudnienia

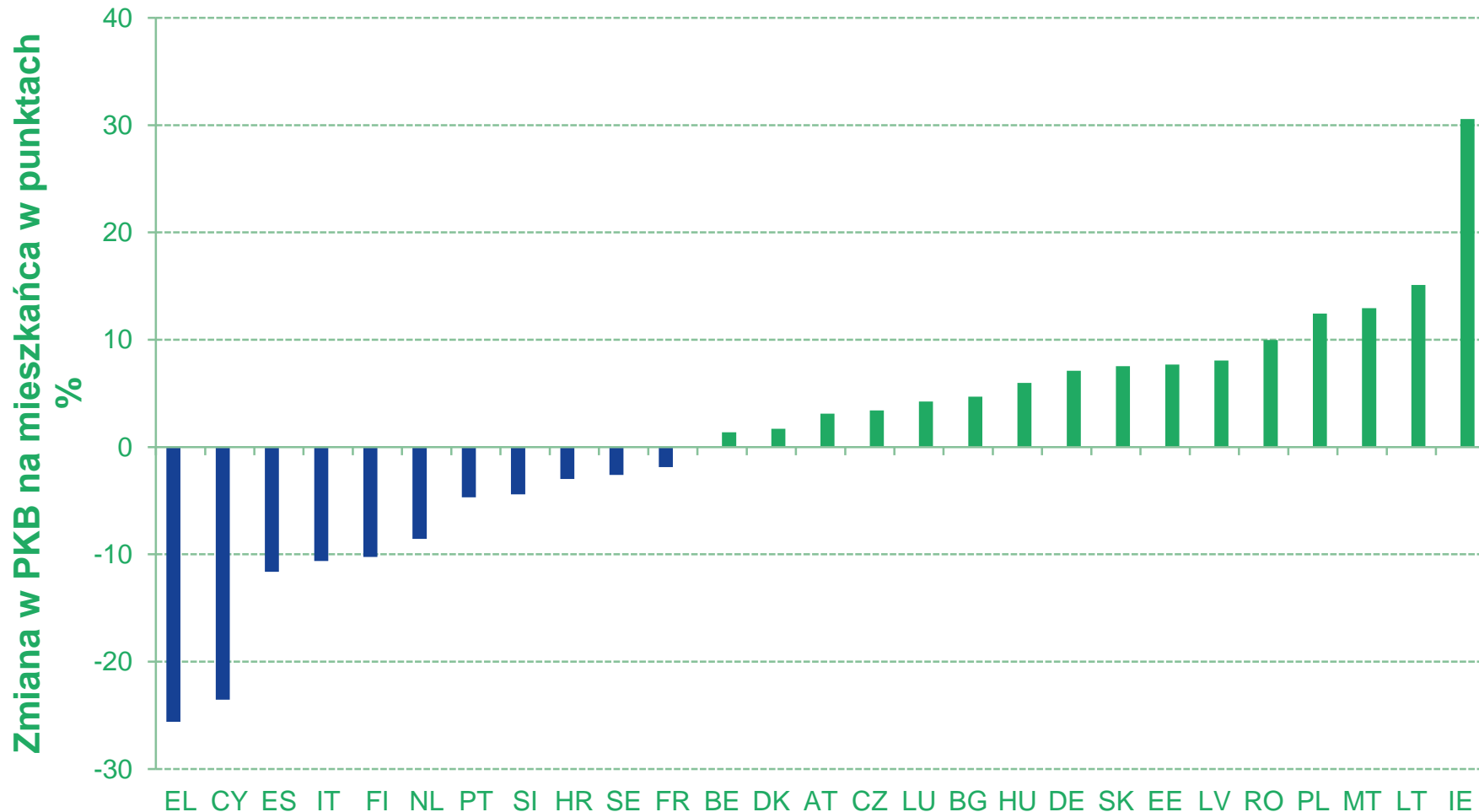
Edukacja: osoby przedwcześnie kończące naukę, poziom wykształcenia wyższego, niski poziom wykształcenia

Demografia: populacja regionów, mała gęstość zaludnienia

Klimat: Emisja gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS

Migracja: migracja netto osób spoza UE

Główny czynnik zmian: zmiana PKB na mieszkańca w latach 2007–2009 w porównaniu do lat 2014–2016

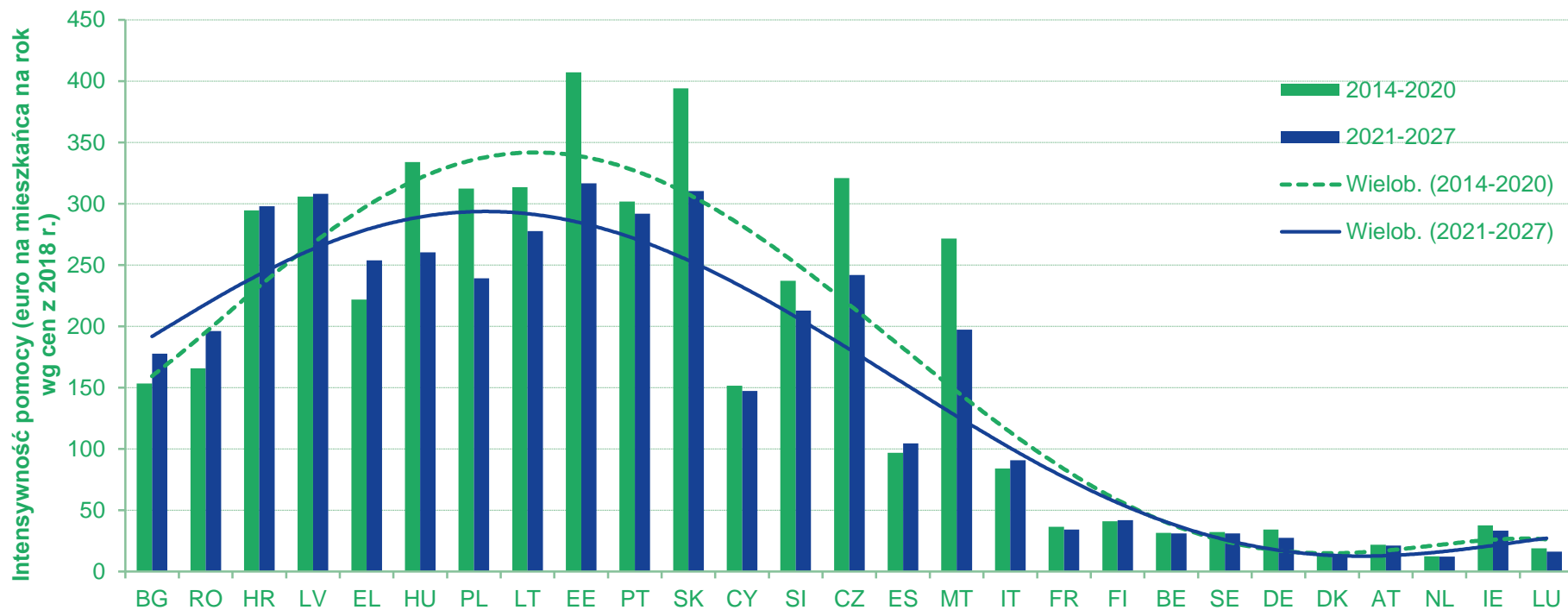

Ciągła koncentracja na regionach słabiej rozwiniętych

	2014–2020	2021-2027
Fundusz Spójności	22%	13%
EFRR Regiony słabiej rozwinięte	53%	62%
Przejście z EFRR	10%	14%
EFRR Regiony bardziej rozwinięte	15%	11%
Łącznie	100%	100%
Udział FS + EFRR Regiony słabiej rozwinięte	74%	75%

Polityka spójności

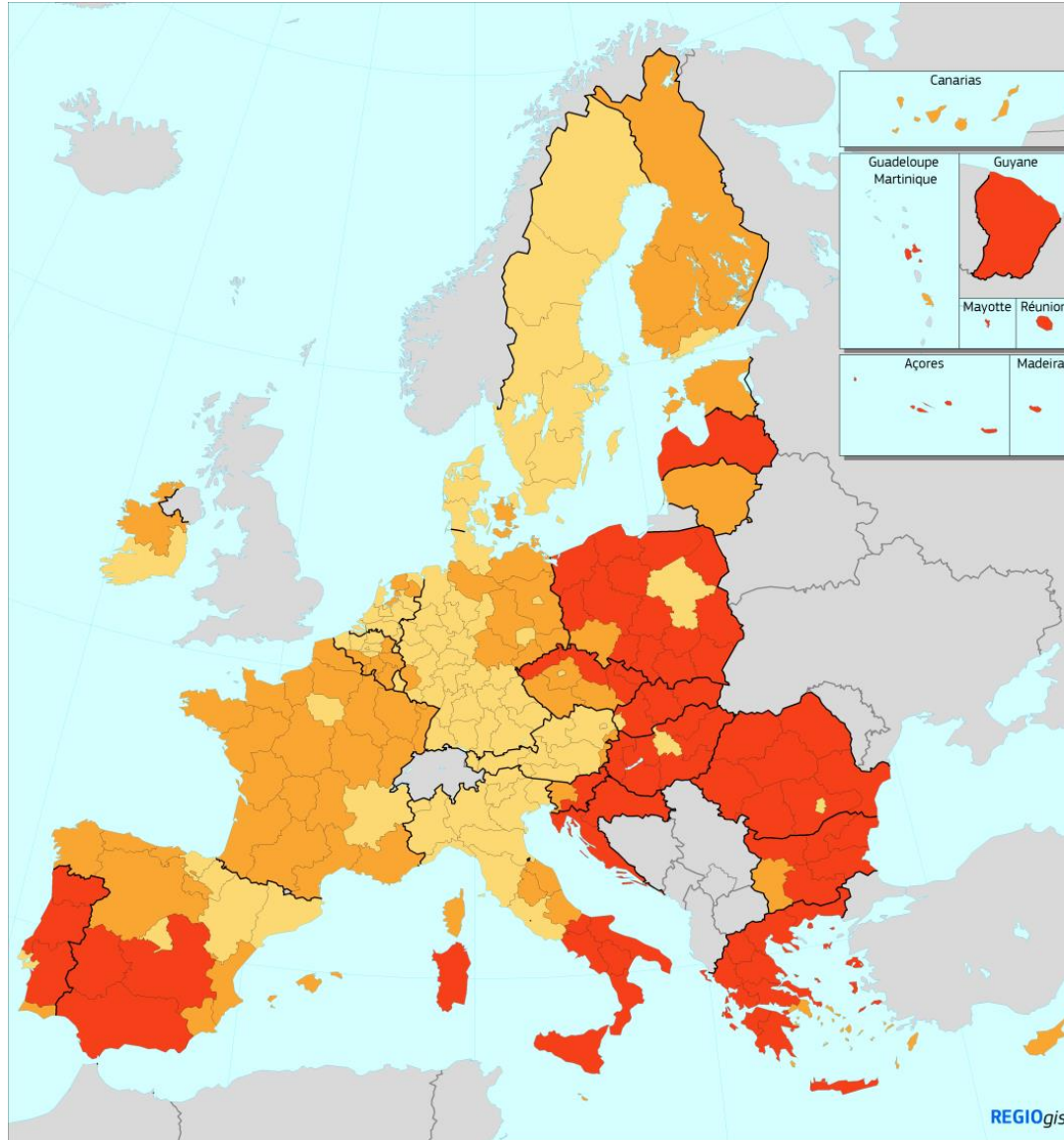
Porównanie intensywności pomocy 2014–2020, 2021–2027

Alokacje według państw członkowskich

Państwo członkowskie	Alokacja na lata 2021–27 (mld, ceny z 2018 r.)	Zmiana w stosunku do okresu 2014–2020 (%)	Intensywność pomocy (EUR/mieszkańca)	Zmiana w stosunku do okresu 2014–2020 (%)
BG	8,9	8	178	15
RO	27,2	8	196	17
HR	8,8	-6	298	0
LV	4,3	-13	308	0
HU	17,9	-24	260	-22
EL	19,2	8	254	12
PL	64,4	-23	239	-24
LT	5,6	-24	278	-12
EE	2,9	-24	317	-22
PT	21,2	-7	292	-5
SK	11,8	-22	310	-22
CY	0,9	2	147	-5
SI	3,1	-9	213	-11
CZ	17,8	-24	242	-25
ES	34,0	5	105	3
MT	0,6	-24	197	-28
IT	38,6	6	91	5
FR	16,0	-5	34	-9
FI	1,6	5	42	2
BE	2,4	0	31	-5
SE	2,1	0	31	-6
DE	15,7	-21	27	-20
DK	0,6	0	14	-3
AT	1,3	0	21	-4
NL	1,4	0	12	-3
IE	1,1	-13	33	-17
LU	0,1	0	16	-14
EU27	331	-9,9	106	-11

Nowa regionalna mapa kwalifikowalności 2021-2027

GDP/head (PPS) by NUTS2 region, average 2014-2015-2016

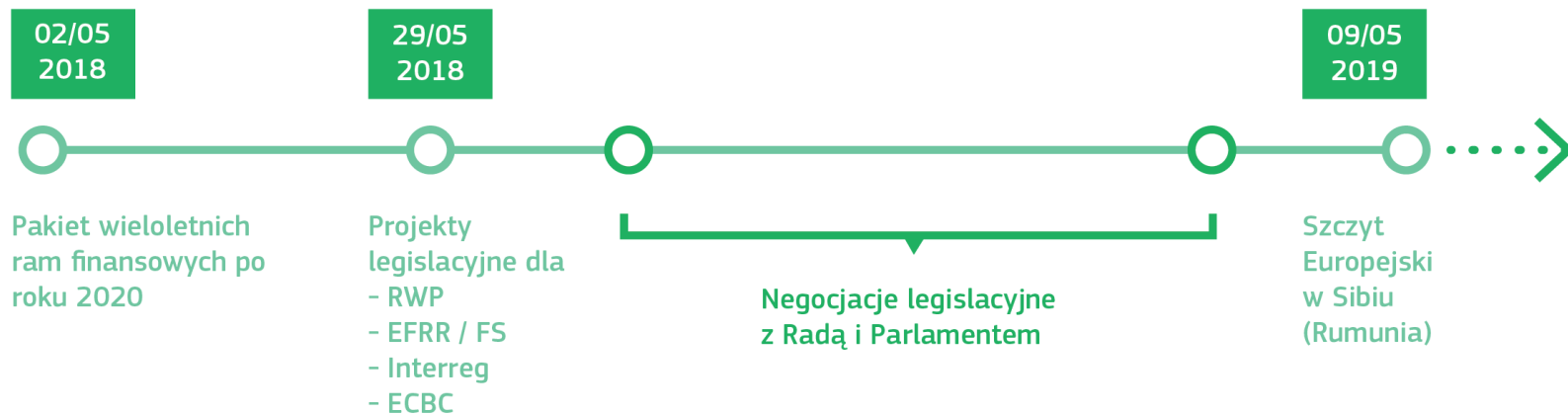
Index, EU-27 = 100

- < 75% (less developed regions)
- 75% - 100% (transition regions)
- >= 100% (more developed regions)

Kolejne kroki

Oś czasu

Dziękujemy za uwagę!

